

עמוד "שבועי" 266

חדשות מתנועת הקיבוץ הדתי

יום אכילס

סיוט

בבית התק"צ התקיים השבוע יום עיון בנושא "ריבוי הסטטוסים בקיבוץ – משכנים לשותפים". כפי שנהוג לומר, בעבר החיים היו פשוטים, ותהליך הקליטה היה ברור לכולם. היה שלב ראשוני של אורחות, אחרי-כן תקופת מועמדות, ולבסוף קבלה לחברות. פשוט כמו המילים בשיר: "חבר היה חבר". עם השנים נעשתה המציאות מורכבת יותר. בחלק מהקיבוצים מתגוררים תושבים רבים במסגרות שונות (בתחילה בעלי תפקידים נדרשים בחינוך ורפואה, ולאחר מכן הצטרפו תושבים רבים מסיבות שונות ובהסכמים מורכבים). בקיבוצים שעברו שינויים יש חברים ותיקים וחברים חדשים; בקיבוצים שבנו הרחבות יש תושבים בעצמאות כלכלית, והדברים ידועים. הבעיה בסוגים שונים של חברים – או ריבוי הסטטוסים – נמצאת בכמה מישורים: כלפי חוץ, מוסדות המדינה הרגולטוריים (רשות המיסים, ביטוח לאומי, מועצות אזוריות) מתקשים להתייחס לקבוץ שיש בו ריבוי סטטוסים. הם רגילים לתת מענה לפרט או לקיבוץ, אך לא לקיבוץ שיש בו פרטים שלא כולם חברי קיבוץ. וכן כלפי פנים: ריבוי הסטטוסים יוצר בעלי אינטרסים שונים, ולפעמים אף מנוגדים אלה לאלה. אוכלוסייה גדולה שאין לה זיקה לצד המשקי של הקבוץ מנותקת מחלק גדול של ההווי ביישוב, ואוכלוסייה גדולה שבנתה את ביתה בקיבוץ מְצֻפָּה להיות שותפה ובעלת אחריות בצדדים הקהילתיים של הקבוץ. הבעיות מוכרות לנו, ואנו מלווים בכמה קיבוצים ניסיונות לקדם את כל הסטטוסים למעמד אחד, של חברות מלאה בקבוץ מתחדש. גם רשם האגודות, עו"ד מירון הכהן, השתתף ביום העיון, ובדבריו הצהיר שהוא אינו מעוניין להתערב ולקבוע בשביל הקיבוצים את הכללים המינימאליים להגדרת המסגרת הקיבוצית, אך מאידך הוא איתגר את התנועה לבצע תהליך כזו, לטובתה, הן כלפי פנים, והן כלפי חוץ. מטעמנו השתתפו אמיתי פורת (מחלקת חברה) ומרדכי שבט (מחלקת צמ"ד).

מפגש רבני הקיבוצים ואנה"ל החינוך

לאחר תהליך ארוך, שהחל עוד בכנס החינוך בלביא לפני כחצי שנה וכלל מספר מפגשים מכינים, נועדו יחדיו ביום חמישי שעבר, בבארות יצחק, אחדים מרבני הקיבוצים, מנהלות הגיל הרך ורכזי החינוך החברתי בקיבוצינו. למפגש הגיעו כ- 25 איש, שעסקו בשאלות, דילמות ונושאים שהם במרכז העשייה של הקהילות בכלל ובעלי תפקידים אלו בפרט. המפגש איפשר לחדד את חשיבות הקשר הרציף בין הרב לבעלי התפקידים בשדה החינוך, ולהעלות שאלות יסוד בדבר האופי הדתי של מערכות החינוך שלנו, שאלת הבוגר הרצוי, למה קשה לחנך לדתיות, ואיך ניתן לחנך לעבודת השם בעולם פתוח, מרובה בגוונים וקולות. המפגש אורגן והופק ע"י מחלקת החינוך ואגף חברה במזכירות התנועה, הרואים בו זרז לעיסוק דומה בנושאים הללו בכל קהילה וקהילה, וכפי שפתח אמיתי פורת את המפגש: "נדרש אומץ לעסוק בנושאים הללו תוך כדי קיום שיח קהילתי רחב ומשמעותי". מחלקת החינוך תמשיך ללוות את המערכות על מנת ליצור המשכיות של שיח ועשייה בכל קיבוץ.

עו"ד מירון הכהן: אינו מעוניין להתערב ולקבוע בשביל הקיבוצים את הכללים המינימאליים להגדרת המסגרת הקיבוצית, אך מאידך איתגר את התנועה לבצע תהליך כזו, לטובתה, הן כלפי פנים, והן כלפי חוץ.

מטעמנו השתתפו אמיתי פורת (אגף חברה) ומרדכי שבט (מחלקת צמ"ד). מטעמנו השתתפו

במפגש עסקו בשאלות, דילמות ונושאים שהם במרכז העשייה של הקהילות בכלל ובעלי תפקידים אלו בפרט.

היצרכות לקיץ

מערכות החינוך בקיבוצים הולכות ומשלמות בימים אלו את ההכנות לקראת החופש הגדול. בין היתר נדרשת השלמת כוח אדם, הכנת תכניות לגילאים השונים ותאומים מורכבים עם גורמים במשק, במועצה האזורית וברחבי הארץ. בסבב מנהלי החינוך המתבצע בימים אלו מְלווה מחלקת החינוך את ההכנות, תוך מתן דגש על תמיכה ועידוד להשתתפות הנוער במפעלי הקיץ של הקיבוץ הדתי. במהלך הקיץ נשאף לדווח כל שבוע על עשייה משמעותית באחת ממערכות החינוך שלנו, והראשונה היא: במשואות יצחק מציינים בקיץ את שנת השבעים להקמת היישוב בהרי יהודה, ובמסגרת זו יערכו טיולים לגוש עציון להכרת סיפור בניית משואות יצחק הישנה ושגשוגה עד נפילת הגוש. כמו כן יקימו הילדים ישוב לדוגמא באתר שרידי היישוב בגוש עציון.

י"א חצור הגלילית

במסגרת ביקורי סוף השנה של זיו כרמל (טירת צבי, מרכז מחלקת חינוך) בקומונות היג"ל, זכו השבוע חברי קומונת חצור הגלילית לביקור שכזה. במקום קיימת קומונת ש.ש. המורכבת ממסיימי י"ב חילוניים ודתיים, והיא פועלת ברחבי היישוב במגוון משימות קהילתיות וחברתיות משמעותיות. את הקבוצה הקים דביר אלכסנדר, בן קיבוץ עין צורים, והיא הולכת ומתרחבת משנה לשנה. בשיחת הסיכום תיארו הי"גמלים חוויות, הצלחות ותובנות מרגשות מעבודתם במהלך השנה. זיו ברך אותם בהצלחה בפרק הבא, כל אחד במקומו ובהתאם לבחירתו.

מפגשות הציונות הדתית

בירושלים נערך לאחרונה "כנס המנהלים והמנהלות של מוסדות הציונות הדתית". נציגי כ- 50 ארגונים (שקצרה היריעה מלנקוב בשם כולם) נחשפו להיקף הפעילות המאוגדת תחת הכותרת "מפעלות הציונות הדתית", ובתוכה: 'איגוד רבני הקהילות' – שמטרתו להכשיר את הרבנים לפעילות עם כלל חברי הקהילה ולסייע בפתיחת שערי היהדות לכולם; 'קהילות מלוות מתגיירים' ומחברות אותם לעולם הישראלי והדתי ע"י סיורים ברחבי הארץ, אירוח בבתים ולימוד משותף; 'בעוז רוחם' – פעילות חינוכית מעצימה ומקדימה לקראת יום הזיכרון לחללי צה"ל; 'יום ההוקרה לפצועי צה"ל' בשיתוף חניכי בני עקיבא ובהתאם להחלטת ממשלה; 'העצמת הנוער הדתי' בשיתוף פעולה עם המערכת הפורמאלית של מינהל החינוך הדתי, ועוד. בדיון העלו המנהלים רעיונות להעמקת העשייה המשותפת של הציונות הדתית בתחומים מגוונים, כגון: הנפת דגל העלייה לארץ וסיוע ממשי בקליטת העולים; חיזוק הגליל ע"י הקמת יישובים חדשים וע"י עיבוי הקיימים; חידוש תנופת השליחות לקהילות יהודיות בכל התפוצות למניעת התבוללות וחיבור קהילות בגולה לקהילות בארץ; גיבוש קהילות ובעלי מקצוע סביב לימוד תורה משותף ועוד. ח"כ מוטי יוגב ביטא את דעת רבים מהמשתתפים כשאמר: "משימות הציונות הדתית הן משימות עם ישראל כולו. לעיתים אנחנו רואים ומקדימים לראות מה שאחרים מתקשים לראות. עלינו להציב בפני חברינו בבתי הכנסת וביישובים, בקיבוצים ובערים, את המשימות הבעורות של מדינת ישראל והעם היהודי, ואין לי ספק שיש בתוכנו ובקרב צעירינו את האנרגיה, האהבה והאמונה כדי לפעול ולהביא לשינוי חיובי בכל תחום שאליו נתגייס".

את פרופ

נחמיה רפא

חברי המזכירות הפעילה

משואות יצחק 1947:
מציינים בקיץ את שנת
השבעים להקמת היישוב
בהרי יהודה. יערכו טיולים
להכרת סיפור בניית משואות
יצחק הישנה ושגשוגה עד

קומונת חצור הגלילית

כנס המנהלים והמנהלות
של מוסדות הציונות
הדתית

